

# FELELMES NAP

Díjazottak árak			
Melyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1-50 K.
3 óra	3 K.	3 óra	4-50 K.
6 óra	6 K.	6 óra	9 K.
12 óra	12 K.	12 óra	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.  
Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Szent István-tér 1.  
TELEFON 200.  
Egyes szám: 4 fillér.  
Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Szaranyay Lajos.

## Tegye szivere

mindenkí a kezét s számoljon el elsősorban a maga lelkiismeretének, megtette-e kötelességét itthon, mint polgár akkor, midőn érte is harcol és vérzik a nemzet legjaya, a magyar kert leggyönyörűbb termése? A robotosok, a küzdő kisemberek mind a helyükön voltak, milliók is, a régi kölcsönöknél is, a kisemberek filléréiből verődtek javarészt össze.

Most még könnyű dolguk van, mert csupán maguk előtt számolnak. És azok az urak önmaguknak mindig könnyűlelkű bírái voltak és amilyen érzéketlen ridegséggel mentek el az áldozatok alkalmai mellett, olyan lázas igyekezettel buzgólkodtak, ha a közeleti érdemek lefőlézése komolyabb befektetések nélkül eszközölhető volt.

Eljön azonban az idő, amikor a nagy nyilvánosság is megkérdezi, hol voltakotok éji lovagok akkor, amikor nagy vagyonoknak legalább kis hányadával kellett volna megmutatni érdeklődésüket a közügyek, a haza sorsa iránt?

Az élet itthoni vizeit ma nem akarjuk felkavarni azoknak a kipellengérezésével, kik aranyaik árnyéka mögé bujnak, mihelyt arról van szó, hogy az összegyűjtött vagyonokból kölcsönözni kell a hazának. Szóval, frázisokkal készen vannak mindig. de a kötelességeket másokra bizzák. Rosszul számítanak, ha azt hiszik, hogy elfelejtjük ezt a megbocsáthatatlan mulasztásukat. Rováson vannak és eljön az idő, amikor, a közvélemény ítélőszéke elé kerülnek. Majd ha jó korszaka jön a közelet megújulásának, sietnek ezek a kötelességmulasztók megint a napfény alá, hogy csillogtassák köztevékenykedési buzgalmaikat. Amikor ismét áldozatok nélkül lehet köztevékenykedni, bizonyos, hogy mind kibujnak a kislelkűség fekete sátraiból.

Ne féljék azonban, hogy a számadás is akkor kezdődik

és ez könyörtelen, kemény és türelmetlen lesz. A nagy idők mérlegében ők megmérettek és könnyűnek találtak. Ne künk majd az a feladat jut,

hogy ezeket a pehelysúlyú közeleti lovagokat elriogassuk arról a területről, melynek orvvadászai voltak és amelyre erényeik nem kvalifikálták őket.

## A KÜZDELMES LÉTHARC ESEMÉNYEI.

### A háboru agóniája az antántnál.

A háboru agóniáját jelenti, hogy az entente-államok leg-többje állandó politikai válságban küzd. Oroszországban két hónap alatt már másodsor is megpróbáltok új miniszterelnök kinevezésével, am a Galicin kormány is képtelen a válság elintézésére, úgy ahogy Trepo-va sem tudott rendet teremteni. Igen valószínű, hogy ezek után a duma feloszlására kerül a sor. Minden szabadságszereteten túl a duma feloszlása ezuttal nem sértheti a középhatalmak liberális közvéleményét, mert mi az európai békét többre tartjuk az orosz alkotmányos szabadság, és a harmadféltendő háboru alatt éppen elég bőven tapasztalhatuk, hogy a duma sokkal in-

kább háboruspárti, semmint az orosz kormányok.

### Antánt-tárgyalások.

A legközelebbi napokban egy husz tagból álló küldöttség, amely a szenátus és kamara külügyi bizottságának tagjaiból fog állani, 14 napra Rómába utazik, hogy különféle politikai, hadügyi és közgazdasági természetű kérdést Bosellivel és a többi olasz miniszterrel megbeszéljen.

### Ujabb sikereink.

A Putna és a Susita-völgy között egy kis vállalkozás teljes sikerrel járt. Egy tisztet, 230 főnyi legénységet és 1 gépfegyvert szállítottunk be. Az ojtói utól délre tüzérségi és gépfegyver tüzérségünkben orosz támadások összeomlottak.

## A tavaszi vetés sorsa.

Bár az ország nagy részében teljes siker koronázta a gazdák fáradozását, hogy az őszi vetést befejezzék, igen nagy érdekek fűződnek a mai viszonyok között ahhoz is, hogy a tavaszi vetés időben megkezdődjen s fennakadás nélkül nyerjen befejezést.

Az év vége felé több község gazdái vetőmag híjján maradtak s így most kell pótolniok a tavasziak révén, amit ősszel elmulasztottak.

A gazdák már hónapokkal ezelőtt lépéseket tettek, hogy a kormány gondoskodjék a szükségesség tavaszi vetőmagról. A földmivelésügyi miniszterium gondoskodott is korlátozott mérvben a tavaszi gabona és tengeri vetőmag biztosításáról.

Miután ez az idő nagyon rövid s a vetés ideje is pár hét múlva elérkezik, a gazdák legyenek rajta, hogy teljesen felkészülve várják a tavaszi vetés idejét. Ha nem kap valaki gabonavetőmagot, gondoskodjék más kőfőnövényről, de üresen ne hagyjuk földeinket.

## Aratómunkások fizetése a vármegyében.

Szűcs Jenő alispán közli a vármegyével, hogy az aratási munkák ellátására a hadsereg főparancsnokság a lehetőséghez képest a megszállott területekről lengyel munkásokat fog a vármegye rendelkezésére bocsátani. A munkások valószínűleg a múlt évi feltételek mellett a tavalyinál magasabb napszámber és a 12 órát meghaladó munkaidő külön díjazása mellett lesznek szerződhetők.

A múlt évi feltételek a következők voltak:

~ Az átengedett erős férfimunkásnak 2 korona, a női és segédmunkásnak 1 korona 60 fillér napszám jár. Az utolsó munkanapon minden munkásnak a munkabéren felül 5 korona jutalom. Bőséges és a hazai munkásokéhoz hasonló tápláló élelmezés, egészséges szállás. A munkások és kíséretükben küldött egyének ide és visszazállításának tetelem költséget továbbá a munkások mellé beosztott felügyelők, szakácsok és esetleg kísérelő csendőrök átengedésével járó összes költségeket nemkülönben a szerződésből kifolyólag esetleg felmerülő költségeket munkaadók térítik meg.

A munkásnak jogában áll a feleségét és gyermekeit dolgozó társakul, vagy a munka-körül segédkezelés céljából magával vinni. A beosztott felügyelő és szakácsok ugyanazt a napszámot kapják, mint a többi munkások. A napi munkaidő 12 óra, melybe a napközben adott legalább két órára terjedő munkaszünetek nem számítanak be.

Sürgős esetekben a munkás tulajorák teljesítésére is köteles és tulajoráért erős férfinak 30, női és segédmunkásnak 20 fillér fizetendő. A munkások vasárnap csak délután dolgoznak és azért az egész napibért kapják.

Akik lengyel munkásokat akarnak fogadni, azoknak az igényüket február 15-ig kell bejelenteniük a vármegyénél.

## H I R E K.

— Felhívás a nagyközönséghez. A háboru legszomorubb áldozatai a hadi övezetek és hadiárvak. Ez időszent róluk történik legkevesebb gondoskodás. Egő nyitott seb ez valamennyiünk életében. Hogy rajtuk segítsünk egy rendkívül szép és célravezető módszer megbeszélésére kérjük fel a város közönségét, főleg a gazdákat. A gyűlés vasárnap d. e. 11 órakor lesz a városház nagytermében. *Dr. Saara Gyula* polgármester, *Kisteleki István* plebános, *Bilkei Ferenc* plebános.

— Fábrián-Sebestyén ünnepe. A szokásos kegyelettel üli meg Székesfehérvár Fábrián és Sebestyén ünnepét, a város fogadalmi napját. Reggel a székesgyházból körmenet indul a felsővárosi plebánia templomba és ott ünnepélyes szentmise szent beszéd lesz.

— Katonai kitüntetések. Király Sándor 69. gyalogezredbeli tart. hadnagy hadiékítményes 3. oszt. katonai érdemkeresztvel, Okalicsnai Okalicsányi Károly 10. huszárezredbeli főhadnagy, ns. Sannenbergr Marcell 10. huszárezredbeli tart. főhadnagy, újolag legfelsőbb dícsérelő elismerést, Aggteleki Bujanovios Sándor 10. huszárezredbeli tart. főhadnagy legfelsőbb dícsérelő elismerést kaptak.

— **Koronázási kitüntetések.** Öfelsége-IV. Károly király megkoronázása alkalmából gróf Eszterházy László és gróf Wimpffern Siegfried az országgyűlés főrendiházának örökös jogu tagjai, továbbá gróf Eszterházy Miklós Móríc országgyűlési képviselőt, fejérmegyei nagybirtokosokat valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki.

— **Uj iskolaszéki tagok.** A városi iskolaszékben három tag ság megüresedett. Árókay Antal és Fittler Béla iskolaszéki tagok meghaltak, dr. Dombi Márk pedig Székesfehérvárról eltávozott. A tanács a megüresedett tagságokra Mátrai Rudolf, főgimnáziumi, Kelemen Béla főreáliskolai és Pék János felsőkereskedelmi iskolai igazgatókat jelölte. Hogy az ügyesen megválasztott jelölteket, Székesfehérvár tanügyi vezetőit, egyhangulag választják meg, biztosra vehető.

— **A 17. honvédek hadi tényleg kép kiállítás.** Falragaszok napok óta közik, hogy a városunk vitéz honvéd ezrede a vármegyei házi díszetmében f. hó 21-28 ig az ezred véres dicső harcaival vonatkozásban levő hadifényképekből és a harcérternek az ország belsejében még ismeretlen harci eszközökből kiállítást rendez. **A kiállítást vasárnap f. hó 21-én d. e. 11 órakor a megyei városi polgári és katonai hatóságok, valamint a nagy közönség jelenlétében ünnepelesen gróf Széchenyi Viktor főispán fogja megnyitni.** Az ünnepeken közreműködik a cs. és kir. 35. gyalogezred zenekara is. A rendkívül gazdag tanulmányos és érdekes kiállítás jövedelme jótékony célt szolgál. Etre való tekintettel rendezőbizottság a falragaszokon kívül egyéb meghívókat nem bocsátott ki.

Bizunk benne hogy a nagy gonddal és fáradsággal összeállított gyűjteményt mindenki megfogja nézni. Belépőjegyek a helyszínen kaphatók.

— **A városi színház bérbeadása.** A városi színház bérbeadása ismét aktuális kérdéssé vált. A jelenlegi béreltszerződés csak egy évre szól, most azonban Fodor Oszkár szinigazgató a városihoz beadott kérvényében azt kéri, hogy a bérbeadás ismét a régi szokás elvén alapuljon, vagyis három évre adják bérbé. Kérelmét figyelembeveendő érvel támogatja. Ha ugyanis csak egy évre szól a bérlés, ebben a bizonytalanságban jobb, elsőrendűbb művésztereket nem szerződhet, mert azok szerződése több éves szokott lenni. Három éves bérlésnél ez a nehézség elesik.

— **A Népakadémia előadása.** A Kath. Legényegylet kebelében működő Népakadémia folyó hó 21-én (vasárnap) este 6 órakor tartja — közel három évi szünet után — első előadását, mely alkalommal a „Hótvás” c. vígjátékot adják elő az egyesület műkedvelői. Az előadásra felhívjuk a közönség figyelmét.

— **A rongyosok.** Megint úgy van, mint tavaly! Megint itt vannak a kis rongyosok. Itt a szerkesztőségben és ruhát kapnak. Jó ruhát, mert jót küld az áldozatos közönség. Tegnap három, igazán rászorult család gyermekeit segítettük meg ruhával. Ketten cipőt kaptak és 10—10 koronát megtalpalásra. Egy pedig 2 koronát javításra.

— **Háborus humor reprize.** Tetszik tudni, hogy mi az a bürokratizmus? Gépezetszerű kormányzás? Sablonrendelkezés? Pa ragrafusvilág? Hát persze, hogy tudja. Teszem például a háború harmadik esztendejében elrendelni az írásolvasási vizsgákat a választói jogosultságra, szintén ebbe a csadavilágba tartozik. Így vagyon előírva, ennek hát meg kell lenni. Nem az a fő, hogy valaki levizgázzék, hanem hogy legyen vizsga. Tavaly is volt. A fityfiritty se jelentkezett írni, olvasni. Hát ki is jelentkezzék? Vagy ha már éppen „muszáj” vizsgának lenni, akkor a fronton tartanak meg, és elillom. **Itthon az asszonyok vannak, s azoknak lisztje, cukorjegy, nem pedig vizsga.** Tavaly februárban voltak a vizsgák, vizsgázók nélkül, most ismét erre a lucskos hónapra írta ki a miniszter. Tavaly egész csomó jó, rossz, csapnivaló komisz vicceket csináltak ezekre az írásolvasási vizsgákra, az idén biztosan újból így lesz. Előre kijelentjük azonban, hogy ebbe a szakmába vágó vicceket nem fogadjuk el közlésre. Senki sem csinálhat jobb viccet magánál a vizsgálat elrendelésénél. A legjobb viccet így hát már leadtuk, a többiit küldjük el a frontra ellenségszallaszónak.

— **Növendék hangverseny.** A székesfehérvári zeneiskola folyó hó 21-én, vasárnap délután 5 órakor a zeneiskola helyiségében (Ferenc József-ter 10. szám) növendék hangversenyt rendez. A hangversenyen résztvesznek: Kövess Mária, Wiener Anna, Rosenberg Pál, Fehér Klára, Szigei Jenő, Elek Endre, Terkán Anna, Lówy Endre, Pollák Teréz, gróf Széchenyi Márta, Lukács István, Márton Klára, Huszár Ilona, Székely István, Szabó Erzsébet, Kiss Endre, Keller László, Pék János, Lukács Lenke, Hetényi Magda.

— **Az anyák köre Székesfehérvárott.** Lelkes örömmel karoljuk fel az anyák köre mozgalmát, amely dicséretesen Székesfehérvárott is megindult és az egyesület alakilag létre is jött. Most már a tevékeny munka, az önzetlen fáradozás, a jóakaratu támogatás van hátra. Reméljük, hogy egyik sem fog hiányozni. Az anyák körének vezetősége a következő felhívást teszi közzé:

„**Felhívás.** Minden hónap 2. vasárnapján délután 3—5-ig tartjuk összejöveteleinket. A város anyái és kis gyermekei gyűlnek egybe, akiket szórakoztatunk, a csecsemőket megmértjük és gyermekgondozónánk kezelésébe utaljuk, aki végiglátogatja a szegény

kis gyermekes anyákat. Szükségünk van egy vándorkosárra oly tárgyakkal, amelyekre az anya és újszülött gyermeknek szüksége van. Szükségünk van: kimustrált csecsemőkelengyére, csecsemő mérlegre, szecska párnára, ócska gyermek ruha és cipőre és stb. **Mi itthonmaradtunk a gyermekekben mentjük a jövőt.**

A hozzánk beküldött csecsemő-fehérműt átadtuk az anyák körének.

— **A Prohászka Ottokár hadiárvadára** ma újabb, ismét nagyobb adományok érkeztek. Egy magát megnevezni nem akaró pap öt darab 100 koronás hadikölcsönkötvényt küldött a nemes célna. Előszálláson Légár Hugó lelkész buzgólkodásából nagyszabású karácsonyi ünnepélyt rendeztek, s az 532-38 koronát jövedelmezett. A tekintélyes összeget a dr. Prohászka Ottokár hadiárvaház céljaira küldték. A nemes adományokat gyűjtési alapunkhoz csatoltuk és gyűmölcsöztetésre helyeztük el a takarékpénztárban. Eddigi gyűjtésünk: 97436-82 korona.

— **Bérlételegetést kért.** Gruber Lajos a Kalló és Sörház malom bérlője a városi bérlételegetést kért, mert jövedelme csökkent az őrési rendelet szerint. A tanács a kérelmet elutasította.

— **Az elszakított bankjegyek beváltása.** Az Osztrák-Magyar Bank vezetősége közli, hogy a fél és negyed részre szakított két koronás bankjegyeket csakis január 30-ig fogadják el levonás nélkül, azután pedig csakis a már megállapított levonással. Egy cseppet se bannók, ha az Osztrák-Magyar Bank megkezdene az egész kétkoronások bevonását és adna helyettük ugyanannyi értékben 5 koronás papírpénzt. Az új egy és öt koronás papírpénz szépen pótolnák a 2 koronások hiányát, míg az 1 és 5 koronások hiányát a két koronás papírpénz nem tudja pótolni, úgy hogy a közönség kénytelen volt — az ország nagy szegényére — szétvétni a két koronást és igazán papírongyokkal fizetni.

— **A katonai célokra alkalmas cipők rekvirálása.** A honvédelmi miniszter leiratot intézett Fejérmegyéhez s az szerint az ország különböző pontjain katonai bevásárló körzetek fognak alakulni, amelyek minden olyan cipőt vagy bakancsot, amely a katonai célokra alkalmas, a kereskedőtől vagy iparosoktól átvesszenek. A katonai bizottság előbb barátságos meggyegyzéssel igyekszik rábírt minden termelőt vagy kereskedőt, hogy a tulajdonában levő cipőket adja át és ha ez nem sikerül, akkor a rekviráló törvény szerint a bizottság az általa meghatározott áron átvessi a cipőket.

— **Ezüst órát találtak.** Grósz Bernád székesfehérvári lakos a börtöni vasuti állomáson egy ezüst, női órát, talált, igazolt tulajdonosa azt Heltay főszolgabitrónál veheti át.

— **A „Szív” újságot házhozvívó asszony” az árusítást abba hagyta.** Az olvasók szíveskedjenek Rógai és Horváthné Kossuth utcái, vagy Deák József Budai-utí üzletében megvenni, míg új árusítóra lehet szert tenni.

— **Hadiposta.** — Pozsgai Sándor (Farád, Sopronmegye) a 17. honvédgyalozredben szolgált, 1916. szeptember 1-én Gyergyószéplak mellett eltűnt. Ha valaki felvilágosítást tudna róla adni, értesítse hozzátartozóit Miskolcon: Pozsgay, Ferenc Martini telep Bornemissza-utca 7.

— **Olvasnivaló a katonáknak.** A háború harmadik telén is kéri a kórházi katonák a közönséget, hogy olvasni valót adjanak nekik. Az elmúlt két télen ebbeli kötelességének dicséretesen felelt meg a publikum. Reméljük, hogy most is így lesz.

— **Ujítás a női reform-fuzok terén;** gyári terakator sikerült szerezni oly higiénikus „Radium” reform-fuzokból, melyek a gyomor teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csipőt fűzik, kényelmes járást és szabad mozgást biztosítanak, üléseknél nem hátrányosak. Vételnél feltétlenül csak „Radium” fuzót tessen karni! Egyszerű árusítás egész megvere Vermes Frigyesnél. Blous-ujdonnagor a lándó rak-tára.

— **Bojtorján hajszék korpásodás, hajhullás ellen;** üvegie 1 korona, 30 fillér. Kapható Szűcs Róbert gyógyszerárban.

## SZÍNHÁZ.

Három a kisleány. Szokatlan érdeklődés előzte meg a szép Schubert muzsikájú darabot, amely egy a külföldön, mint a fővárosban eddig szinte ismeretlen sikereket ért el. Nálunk is így lesz, nagyon természetes. Az első három előadásra már hetekkel előbb el kell minden jegy. A szép kiállításban, ügyes rendezéssel előadott operett, értékes és ritka szép muzsikájával színházi esemény a jelen évadban.

A közönség nem győzi ünnepelni egy a darabot mint magát az előadást. Az előterben kimagaslóan a muzsika van, és ezt a mi kiváló katonazenekarunk a mi kiváló karnagyunkkal, Andorral úgy adja vissza, hogy tökéletesebbet nem is kívánhatunk. Koronkay és Falussy az ünneplés központjai, meg is érdemlik. Majthényi, Pesti, Filó, nagyobb szerepekben segítik elő a teljes sikert. A kisebb szerepek megszemélyesítői is dicsérettel dolgoznak. A zsinpad, a jelmez-ek, toalettek újdonságai jó hatásal vannak a szemre, Egyébként, amit a főpróba előadásáról mondtunk, azt most ismétlünk fokozottabb mértékben.

S Ö V E G J Á R T Ó vászonáruháza, Barátok épülete.

Olcsó szabott árak.

**Nagy választék**

fehér és színes barchetok, karton, schiffon és damastból. Különféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendőkből, ág- és asztalterítők, ág- és asztalterítők, szöngy- és matracszövetekből.

### A színházi iroda jelentése.

A Három a kis lány sorozatos előadásai töltik be egész vasárnap estig a színház műsorát. A fényes kiállítású, mesészenyű operett három előadására elővételben kell el minden jegy. — Vasárnap d. u. a „Derék Fridolin” énekes bohózat és hétfőn félélyárrakkal a nagyszerű „Bernát bácsi” udonság van soron. — Kedden és szerdán este ismerkedünk meg Molnár Ferenc legújabb szenzációjával a „Farsanggal.” Fedák Sári szerepét drámai primadonnának Hevesy Mariska diadalra vinni, amíg a közkedvelt Majthényi Fenyvessy Emil szerepében fogja beigazolni, mennyire elsőrendű erőssége a társulatnak. Körner és Császár Kamilla játszik a darab másik két érdekes alakját. Szulamith és a Málnás Miska egyszer-egyszer vannak műsorra tűzve a jövő héten

### Heti műsor:

Szombat: Három a kislány.  
Vasárnap: d. u. Ö vagy Senki.  
este: Három a kislány.

### Az Urania mozgozsi-ház hírei.

Hegyek ura. A bőszi Rubezahl nászának történetét igazi fantasztikus műváltában csak a mozi csinálhatta meg. Az eszközök, melyek a meséhez szükségesek, csak a mozinak álltak rendelkezésre. Hegyek, vizek, erdők, vad havasok stb. mind élhetően beállítva meglepő képet alkotnak. Rubezahl Paul Wegener és a kis törékeny szívű Tündét, a források nimfáját Emerich k. a. oly elsőrendű játékot produkálnak, ami mindenkit meglep. Ez a legújabb filmszenzáció, mely a budapesti közönséget hetekig szórakoztatta, hétfőn, kedden és szerdán kerül az Urania-ban előadásra. Az előadások kezdete naponta pont fél 7 és fél 9 órakor.

székesfehérvár szab. kir. város polgár mesterétől.

401.1916. szám.

### Hatósági hirdetmény.

Tudomásul vétel s szoros alkalmazkodás végett közzéteszem a magyar királyi minisztérium 4455—1916 számú rendeletét.

Székesfehérvár, 1917. január 12.

Dr. Saára Gyula  
polgármester.

A magyar királyi minisztériumnak 4455.1916 M. E. számú rendelete a kenderkó, a kikészített kender és kenderkóc bejelentése, valamint a kikészített kender és kenderkóc forgalombahozatalának korlátozása tárgyában.

A magyar királyi minisztérium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendelt:

1. § Mindazok, akik kender termelnek, áztatás, törés, tilolás vagy gerebenezés útján eladás céljára kikészítik, bármi módon feldolgoznak, vagy felhasználnak valamint mindazok, akik kenderanyagot, vagy kendergyártmányok eladásával foglalkoznak, a jelen szakasz utolsó pontjában említett kivétellel kötelesek az 1917 évi január hó 31 napján birtokukban

levő, vagy más részére őrizetben tartott nyers vagy ártatott kenderkó készleteiket, valamint a kikészítés bármily fokozatban levő és minden néven nevezendő kenderanyagkészleteiket (vagyis fonalig minden kenderanyagot) az 1917 évi február hó 10 napjáig, a később hozzájövő készleteket pedig az 1917 április hó 30 napján volt állapot szerint 1917 évi május hó 10 napjáig a Magyar Szent Korona országai kenderközpontja részvénytársaság (röviden „Kenderközpont” Budapest IV. kerület Deák Ferenc utca 15 sz.) útján a kereskedelemügyi minisztériumnak bejelenteni. — Az első alkalommal a meglévő összes készleteket kell bejelenteni. — A későbbi bejelentéseknél pedig csak azokat a mennyiségeket, amelyeket a birtokos az előző bejelentés óta termelt, készítet vagy beszerzett, úgyszintén azokat a mennyiségeket, amelyeket az előbbi bejelentés óta feldolgozott. — Azokat az anyagokat, amelyek a készletbejelentés napján fuvazárónál, szállítványozónál raktárházban vannak, csak a rendelkezésre jogosult köteles bejelentésekhöz a kenderközpontnál beszerezhető bejelentőlapokat kell használni. — A bejelentőlapokat a kenderközpont szóbeli vagy levélszerű kérésre díjlanul bocsájtja rendelkezésre. Akiknek a készlete a bejelentés időpontjában körülbelül 2500 kilogrammnál, kikészített kenderanyagból 500 kgr-nál kisebb bejelentését a községi előjáróságnál (rendezett tanácsú városban a polgármesternél, törvényhatósági joggal felruházott városban, továbbá Fiume városban és kerületében a rendőrkapitánynál, Budapest székesfehérvárosban a kerületi előjáróságnál) tartozik megtenni. — A községi előjáróságot (rendezett tanácsú város polgármestere stb) a bejelentéseket összesítő kimutatás kíséretében a kenderközpont útján a kereskedelemügyi minisztériumnak kötelesek betervezni. Azok a kendertermelők, akik kenderkikészítéssel egyáltalán nem, vagy csupán a saját házi szükségletük fedezésére céljából háziiparszerűleg foglalkoznak, tehát kikészített kender nem adnak el. A kereskedelemügyi miniszter a szükséghez képest további bejelentéseket rendelhet el.

2. § Mindazok, akik kikészített kenderrel, vagy kenderkóccal rendelkeznek, kivéve, ha a kender kikészítésével csupán háziiparszerűleg foglalkoznak, kötelesek a jelen rendelet életbelépése napján birtokukban levő kikészített kender vagy kenderkó készletet, legkésőbb 1917 évi január hó 10 napjáig, a jelen rendelet életbelépése után kikészített (előállításig feldolgozott) vagy beszerzett készleteiket pedig 1917 évi február hónap 10 napjáig a kenderközpontnak megvételre közvetlenül felajánlani. Azok, akik kendernek eladására céljára való kikészítésével kikészített kender és kenderkóc készleteiket a kereskedelemügyi miniszter által a földmívelésügyi miniszterrel, Horvát Szlavonországra nézve a horvát bálnál egyetértőleg megállapítandó és közzétett vásárhelyeken és napokon a kenderközpont helyi megbízottjának kötelesek felajánlani. Azok a kendertermelők, akik a kenderkikészítéssel csupán saját házi-  
szükségletük ellátása céljából foglalkoznak, kikészített kender és kenderkó készleteiket a kenderközpontnak felajánlani nem kötelesek.

3. § Az ajánlatot a kenderközpontnál kapható úrlapon postán ajánlva kell kenderközpont címére elküldeni. A kenderközpont köteles az ajánlat beérkezését postafordulattal elismerni, egyúttal az ajánlat beérkezésének napját az ajánlattevővel közölni és a postadíjat az ajánlattevőnek megteríteni. Az ajánlattevőt az ajánlat a kenderközponthoz való beérkezésétől számított 14 napig köti. Ha ezen a 14 napon belül hozzá a kenderközpont elfogadó nyilatkozata meg nem érkezik, az ajánlat hatályát veszti és az ajánlattevő a felajánlott áruval szabadon rendelkezhetik. Ha a kenderközpont az ajánlatot elfogadja, köteles az elfogadó nyilatkozat kelteitől számított 14 nap alatt az áru átvétele és elszállítása iránt rendelkezni. Az áru átvétele az árunk a felajánlás időpontjában volt előállítási hely szerinti feladási állomáson történik. A felajánlott áru feladási állomását az ügyelteljesítési helyeül kell tekinteni. A kenderközpont köteles a vételárát, ha az áru minősége és ehhez képest a vételár tekintetében vita nem merült fel, az áru átvételétől számított 8 napon belül megfizetni. — Ha az áru minősége és vételára tekintetében meggyezés még nem jön létre, akkor az áruból hatósági közbejárással lepecsételt mintát kell venni, melyet az eladó a végleges döntésgé meg őrizni tartozik. A kenderközpont az árut ily esetben is azonnal átveszi, köteles azonban az általa felajánlott vételárát 8 napon belül megfizetni. Ha az áru felajánlása kettő szakasz 2 bekezdésének rendelkezése értelmében a kenderközpont helyi megbízottjánál történik, a helyi megbízott tartozik az árut azonnal átvenni és ha az áru minőségére és a vételára nézve meggyezésnek a vételárát az áru átvételétől számított 8 napon belül megfizetni. — Ha az áru minősége és a vételára nézve meggyezésnek a vételárát az áru átvételétől számított 8 napon belül megfizetni. — Ha az áru minősége és a vételára nézve meggyezésnek a vételárát az áru átvételétől számított 8 napon belül megfizetni. — Ha az áru minősége és a vételára nézve meggyezésnek a vételárát az áru átvételétől számított 8 napon belül megfizetni.

4. § Ha a felajánlott áru minősége és ehhez képest vételára tekintetében a felek meg nem egyeznek, az áru vételárát a felek bármelyikének kérelmére az 5 §-ban megszabott áraknak megfelelően egy vagy több szakértő

meghallgatásával az átvétel helye szerint illetékes kir. járásbírósg végzéssel állapítja meg. A megállapítás tárgyában hozott végzés ellen a kir. törvényszékhez felfolyamodásnak van helye. A kir. törvényszék határozata ellen további felelbitelnek helye nincs. Az ebben az eljárásban hozott mindkét félre kötelező és az eldöntött kérdés perben nem lehet vita tárgya. Az eljárás költségeinek viselése felől a bíróság a körülmények figyelembevételével belátása szerint határoz. Egyebekben az eljárásra az 1911. l. t. c. 382—385 §-ai megfelelően alkalmazandók. A szerződő felek jogaira és kötelezetségeire nézve minden más vonatkozásban az általános jogelvek irányadók.

5. § A kenderközpont az általa az 1916. évi október hó 1 napjától kezdve átvett kenderanyagokért 100 kg.-onként következő árakat köteles fizetni: áztatott kézi eszközökön tiltott kenderért, mely 12 százalékos hulladéknál többet nem tartalmaz, 360 K, áztatott hibátlan minőségű szabványoszerű géppel tiltott kenderért, mely 5 százalékos hulladéknál többet nem tartalmaz, 415 K, áztatott hibátlan minőségű, szabványoszerű géppel tiltott kenderért, gerebenevez, mely 2 százalékos hulladéknál többet nem tartalmazhat, 460 K, szakáll kenderért, géppel tiltott kenderből (instrángtörli) 480 K, áztatlan tiltott kenderért 310 K, áztatott, kézi eszközön tiltott kenderért, gerebenevez, mely 5 százalékos hulladéknál többet nem tartalmazhat, 540 K, szakáll kenderért, közel tiltott kenderből, 460 K, áztatott előgyaroltot tilolási kóccert 370 K, áztatott gyaroltot szalagos kóccert 400 K, áztatlan gyaroltot szalagos kóccert 310 K, áztatlan, hibátlan minőségű, szabványoszerű, tilolási kacér 220 K, áztatott tépés kóccert 350 K-t, áztatlan tépés kóccert 270 K-t, bőszi gerebenevésért (apitz kóc) 240 K-t, törési kóccert (brech kóc) 125 K-t törési kóccert tisztítva 150 K-t. A kenderközpont a 2488.1916 M. E. számú rendelettel (l. a Budapesti Közlöny 1916 évi augusztus hó 17-iki 187 számában) megállapított áraknál magasabb árakat nem köteles fizetni azon kenderanyagok után, amelyeket a kereskedelemügyi miniszter által utalványozott mennyiségből a jelen rendelet életbelépésének napjáig tényleg szállított. Ez a kivétel azonban a kendergyarak által a 710.1916 M. E. számú rendelet (l. a Budapesti Közlöny 1916 évi március hó 1 napján megjelent 49 számában) 1 §-a szerint fizetendő ártóbbel kiszámításánál figyelembe nem vehető. Hibás minőségű, vagy a megállapítottnál több hulladékot tartalmazó áruért megfelelő alacsonyabb ár, a táblázatban fel nem sorolt minőségűekért pedig aránylagosan megállapítandó ár kell fizetni. Ezek az árak légszázaz és beraktározható állapotban levő áruakra vonatkoznak és azokba a legkisebb rakodó állomáshoz való szállítás és csomagoló áraknál a csomagolás költsége is befoglalatik. A kenderanyag összekötéséhez csak kenderből, vagy kenderkócból készült kötelek használhatók. A szállított árut nedvesíteni szigorúan tilos.

6. § Az 5 §-ban megállapított árak az ott felsorolt kenderanyara

6. § Az 5 §-ban megállapított árak az ott felsorolt kenderanyara

néve egyuttal a magyar szent korona országainak egész területére legmagasabb árának is tekintendő. E legmagasabb árakat készpénz fizetés mellett történő eladás esetére kell érteni. A vételár hitelezése esetében a megállapított legmagasabb ár fölül követelhető kamatlába 2 százalékkal haladhatja meg az osztrák magyar banknak az ügylet megkötésekor érvényben álló váltó leszámítolási kamatlábát. A jelen rendelet életbeléptétől kezdve tilos az 5 § ban felsorolt kenderanyagokat a jelen rendelet ellenére drágábban árúítani vagy vásárolni annál az árnál, amelyet a jelen rendelet legmagasabb árul megállapít. A kereskedelemügyi miniszter Kenderközpontnak megengedheti, hogy az általa beszerzett kenderanyagok eladásánál a legmagasabb árakon felül felmerülő költségeivel arányban álló jutalékok számíthatson. A jelen rendeletben megállapított legmagasabb árak kender anyagoknak vámkülföldről való beszerzésére nem vonatkoznak.

7. §. Kenderkóró, kikészített kender és kenderkóc szállítása iránt a 2488/1916. M. E. számú rendelet életbe lépése előtt létrejött adásvézési ügyletek hatályát a jelen rendelet nem érinti, feltéve, hogy a fél a szerződés létrejöttét és fennállását az idézett rendelet 8. §-nak megfelelően a Kenderközpontnál okmányokkal igazolta.

8. §. Kikészített kendert és kenderkócot nem postai forgalomban vasuton, hajón, gépkocsin vagy tengelyen a város vagy község területén kívül eső helyre csak előzetes írásbeli bejelentés és csak szállítási igazolvány mellett szabad szállítani. A szállítási igazolványokat a 2. §. 2. bekezdése értelmében a vásárhelyekre történő szállítás esetében az áru helye szerint illetékes helyi hatóság, minden más esetben pedig a Kenderközpont utján előterjesztett kérelmére a kereskedelemügyi miniszter állítja ki. Kenderkórót a magyar szent korona országainak területén kívül eső helyre bármilyen módon szállítani csak a kereskedelemügyi miniszter engedélyével és az által kiadott szállítási igazolvány alapján szabad. Ily engedély és szállítási igazolvány iránti kérelmet a Kenderközpont utján kell előterjeszteni. Ha a szállításhoz igazolvány szükséges, közforgalmu, vasuti és hajózási vállalatoknak a kenderárut fuvarozás vagy tárolás végett csak úgy szabad elfogadniok és átvenniök, ha a feladó a fuvarlevéllel együtt a szállítási igazolványt is beszolgáltatja. A szállítási igazolványt a fuvarlevélhez hozzá kell fűzni és az árut felvevő állomás annak jeléül, hogy az igazolvány szállításhoz már használatot és újból

nem használható, köteles azt a feladó állomás keletbéljegyzőjével lebélyegezni.

9. §. A jelen rendeletben foglalt rendelkezések hatályosságának biztosítására kereskedelemügyi miniszter külön ellenőrző közegeket alkalmazhat. Ezek a közegek a rendelet alá eső üzemeket bármikor megtekinthetik és nekik kívánságukra az összes üzleti könyvekbe, levelezésekbe és egyéb feljegyzésekbe betekintést kell engedni.

10. §. A jelen rendelet alapján megszerzett kenderkészletekkel a kenderközpont csakis a kereskedelmiügyi miniszter utasításai szerint rendelkezhetik.

11. §. Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el az, 1. aki kenderanyag-készletet a jelen rendelet ellenére be nem jelenti, vagy nem a valószínűleg megfelelően jelenti be, a hatóság előtt eltkoljta, vagy az ellenőrzést megfűsítja; 2. aki kenderanyag készletét a kenderközpontnak a jelen rendelet ellenére megvételeire fel nem ajánlja, vagy azzal a jelen rendelet ellenére rendelkezik; 3. aki a jelen rendelet 5 §-ában említett kenderanyagért a jelen rendelettel megállapított legmagasabb árnál magasabb árt követel, vagy ígér, elfogad, vagy szolgáltat, ugyszintén az is, aki jelen rendeletnek a magasabb árakra vonatkozó rendelkezéseit kijátssza, vagy kijátsszákunál bármilyen módon közreműködik; 4. aki kenderanyagot a jelen rendelet ellenére közforgalmi vasuton vagy hajón szállítási igazolvány nélkül fuvarozásra felad, vagy hajón, gépkocsin, vagy tengelyen a jelen rendelet ellenére ily igazolvány nélkül szállít vagy szállítat, a kihágás büntetése az 1 pont esetében két hónapig terjedhető elzárás és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetés a 2-4 pont esetében pedig hat hónapig terjedhető elzárás és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetés.

Ha megállapítható ama nyereségnek az összege, amely a tettes cselekményével illetéktelenül elért, a 2-4 pont esetében az alkalmazandó pénzbüntetés 2000 koronán felül a megállapított nyereség kétszeresével felemelt összegig terjedhet. A 2-4 pont esetében azon kenderkészlet tekintetében, melyre nézve a kihágást elköveték, a kihágási eljárás során a törvény értelmében elközbánsnak var helye. Az elköbzott készlet értékének egyötöde a feljelentőt, többi része a felmerült költség levonásával a rokkant katonák segély alapját illeti. A jelen szakasz 3 pontjába ütközö kihágás miatt nem büntethető az aki, a követelt

árt a jelen rendelet ellenére megígérte, vagy megfizette, ha a kihágást a hatóságnak feljelentette. E kihágások miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, a székesfővárosi államrendőrség működési területén pedig a magyar királyi államrendőrségnek hatáskörébe tartozik. Horvát Szlavonországokban a kihágások miatt az ottani jogszabályok szerint erre hivatott hatóságok járnak el. 12. §. Ez a rendelet 1916 évi december hó 29 napján lép életbe és ettől a naptól kezdve ez a rendelet lép az ugyane tárgyban 2588/1916 M. E. szám alatt kiadott rendelet helyébe. Hatálya a 4 § ban foglalt rendelkezések kivételével kiterjed a magyar szent korona országainak egész területére. Horvát Szlavonországokra nézve a 4 § a foglalt rendelkezéseknek megfelelő szabályok megállapítása iránt a bán intézkedik. Horváth Szlavonországokban ezt a rendeletet, amennyiben végrehajtása az ottani önkormányzat körébe tartozik, a bán hajlja végre. Budapest 1916 évi december hó 28 napján.

Gróf Tisza István s. k.  
m. kir. miniszterelnök.

Köhögés ellen kitűnően bevált háziaszer dr. Störk-pasztila. Egy doboz ára 60 fillér. Kapható Szűts Róbert városháztéri Magyar Korona gyógyszerüzében.

## APRÓHIRDETÉSEK.

2. háromnegyedéves malac eladó, Sár-utca 31.

Két borjas tehén eladó. Jancsár-utca 15.

Takarmány kb. 120 métermázsza Fehérvárhoz közel eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Négy középkiskolát végzett fiatal ember irodai állást keres. Cim a kiadóhivatalban.

Csinosan bútorozott szobát konyhával keresek február 1-re.

Eladó egy 3 éves oldenburgi származású szinfeke méh, 181 cm. magas, 5500 koronáért Keller Jánosnál, Fejérmegye, Bicskén, ház szám 310.

Egy szobát konyhával és melék helyiségekkel keresek február 1-re. Cim a kiadóban.

Borbélysegéd belépésre kerestetik Gaál István fodrásznál, Nádor-utca Karl-ház.

## Uránia mozgófényképszínház.

PÉNTEKEN, január 19 és 20-án: SZOMBATON:

A FILMTECHNIKA LEGUJABB CSODÁJA

## Nero császár.

(ÖRÜLT A TRÓNON.) Történelmi kép 8 felvonásban.

és

## A KORONÁZÁS folytatása

is műsoron van.

Előadások 6 és fél 9 órakorkezdődnek.

## Apolló mozgófényképszínház.

PÉNTEKEN, január 19 és 20-án: SZOMBATON:

Az amerikai „ARANSOROZAT”

leggrandiózusabb filmalkotása!

## TRILBY

Georges du Maurier híres regénye nyomán 5 felv.

A címszerepben: CLARA KIMBALL YOUNG.

SVENGALI szerepben: R. WARWICK.

„A koronázási ünnepek” II. része.  
Öfelsége négy kardvágása a koronázási dombon.

Előadások 6 és fél 9 órakor.

Reudes helyárak.

NAGY VÁLASZTÉK: Szőrmékben!

Lányka és női velour kalapokban.

ÁLLANDÓ NAGY VÁLASZTÉK

modell selyem-, bársony- szövet,

és harctet blousokban.

TRIKÓ, FÉRFI és GYERMEK ALSÓRUHÁK

Sárcipők olcsó áron kaphatók

Kovács Antalnál, Városháztér.